

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu, složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Petra Průchy, v právní věci žalobkyně: **Mgr. Z. K.**, zastoupena Mgr. Zuzanou Bělinovou, advokátkou se sídlem Karla Engliše 3201/6, Praha - Smíchov, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 1. 2012, č. j. 2011/70944-421, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 20. 5. 2013, č. j. 52 Ad 14/2012 – 60,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 20. 5. 2013, č. j. 52 Ad 14/2012 – 60, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) se žalobou ze dne 26. 4. 2012 domáhala soudního přezkumu rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 1. 2012, č. j. 2011/70944-421, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Pardubicích ze dne 16. 8. 2011, č. j. UOA-1303/2011-01, kterým nebyla stěžovatelce podle ust. § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti přiznána podpora v nezaměstnanosti ode dne 8. 11. 2011. Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (dále „krajský soud“) usnesením napadeným kasační stížností žalobu odmítl a o nákladech řízení rozhodl tak, že žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému se toto právo nepřiznává.

Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích

Krajský soud žalobu stěžovatelky odmítl proto, že žaloba nebyla podle jeho závěru podána ve lhůtě dvou měsíců poté, kdy bylo stěžovatelce oznámeno rozhodnutí (srov. ust. § 72 odst. 1 s. ř. s.).

Krajský soud přitom vyšel z obsahu správního spisu, kde zjistil, že žalované rozhodnutí bylo doručeno stěžovatelce fikcí dne 23. 1. 2012, přičemž zásilka byla připravena k vyzvednutí dne 11. 1. 2012. Lhůta pro podání žaloby tedy uplynula 23. 3. 2012. Stěžovatelka však v této lhůtě žalobu nepodala, neboť žaloba byla podána až 27. 4. 2012. Krajský soud proto žalobu odmítl pro opožděnost podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Kasační stížnost

Kasační stížností ze dne 19. 6. 2013 napadá stěžovatelka usnesení krajského soudu v celém rozsahu z důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy pro nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu.

Stěžovatelka uvádí, že krajský soud při rozhodování o odmítnutí její žaloby dostatečně nezohlednil usnesení žalovaného ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2012/12385-421, kterým žalovaný vyhověl žádosti o určení neplatnosti doručení rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 1. 2012, č. j. 2011/70944-421, a rozhodnutí ve zkráceném přezkumném řízení z téhož dne č. j. 2011/ 93858-421. Žádosti stěžovatelky o určení neplatnosti doručení jmenovaných rozhodnutí bylo vyhověno na základě skutečnosti, že se stěžovatelka v době od 2. 1. 2012 do 3. 2. 2012 nacházela v zahraničí. Jmenovaná rozhodnutí byla stěžovatelce vydána do vlastních rukou dne 29. 2. 2012.

Stěžovatelka dovozuje, že lhůta pro podání žaloby k soudu proto začala běžet až 1. 3. 2012 a skončila tak nejdříve ke dni 2. 5. 2012. Pokud tedy stěžovatelka podala žalobu proti rozhodnutí žalovaného dne 26. 4. 2012 a tato žaloba byla soudu doručena 27. 4. 2012, nelze podle názoru stěžovatelky konstatovat opožděnost žaloby.

S ohledem na shora uvedené stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozhodnutí krajského soudu napadené kasační stížností a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Stěžovatelka rovněž požaduje náhradu nákladů řízení.

Vyjádření ke kasační stížnosti

Žalovaný svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti nevyužil.

Posouzení Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud se kasační stížností zabýval nejprve z hlediska splnění formálních náležitostí. Ověřil, že stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti (§ 102 s. ř. s.). V kasační stížnosti, kterou podala včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), uplatňuje přípustný důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a v řízení o kasační stížnosti je zastoupena advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je tedy přípustná.

Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu

pokračování

s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud zjistil jednak ze správního spisu a jednak z listin doložených stěžovatelkou ke kasační stížnosti, že usnesením žalovaného ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2012/12385-421 bylo vyhověno žádosti stěžovatelky o určení neplatnosti doručení rozhodnutí o odvolání č. j. 2011/70944-421, ze dne 6. 1. 2012 a rozhodnutí ve zkráceném přezkumném řízení č. j. 2011/ 93858-421, rovněž ze dne 6. 1. 2012. Stěžovatelka také předložila kopii protokolu ze dne 27. 2. 2012, ze které vyplývá, že rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí ve zkráceném přezkumném řízení bude předáno stěžovateli do vlastních rukou dne 29. 2. 2012. Ve správním spise je pak založen protokol ze dne 29. 2. 2012, ze kterého vyplývá, že stěžovatelka převzala osobně dne 29. 2. 2012 usnesení o určení neplatnosti doručení ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2012/ 12385-421, rozhodnutí o odvolání ze dne 6. 1. 2012, č. j. 2011/70944-421, rozhodnutí ve zkráceném přezkumném řízení ze dne 6. 1. 2012, č. j. 2011/93858-421 a opravné rozhodnutí ze dne 28. 2. 2012, č. j. 2012/17761-421.

Ze spisu krajského soudu nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka v žalobě uvedla pouze, že jí bylo žalobou napadené rozhodnutí doručeno 29. 2. 2012. Stěžovatelka však v žalobě neuvedla, že ve věci bylo rozhodováno žalovaným o určení neplatnosti doručení mj. také rozhodnutí, které napadla správní žalobou.

Nejvyšší správní soud vyšel ze své předcházející judikatury, zejména z rozsudku ze dne 16. 4. 2013, č. j. 6 As 55/2012 – 51, ve kterém zdejší soud vyslovil závěr, že včasnost žaloby je jednou z nutných podmínek věcné projednatelnosti žaloby, a proto soud musí skutečnosti rozhodné pro závěr o včasnosti nebo opožděnosti žaloby zkoumat vždy z úřední povinnosti. V tomto rozsudku dále zdejší soud uvedl, že *„žalobce ani žalovaný tedy nenesou přímo důkazní břemeno ohledně prokázání včasnosti, respektive opožděnosti žaloby; tuto otázku musí primárně posuzovat sám soud, a to i nad rámec tvrzení účastníků podle skutečného stavu“*.

Jestliže tedy bylo rozhodnutí žalovaného o určení neplatnosti doručení žalobou napadeného rozhodnutí součástí správního spisu, bylo na krajském soudu, aby z úřední povinnosti zjistil skutečnost, že bylo ve věci rozhodováno žalovaným o určení neplatnosti doručení žalobou napadeného rozhodnutí a tuto skutečnost zohlednil. A to i přesto, že sama stěžovatelka v žalobě tuto podstatnou skutečnost netvrdila a pouze uvedla datum doručení žalobou napadeného rozhodnutí 29. 2. 2012.

Dále se Nejvyšší správní soud zabýval samotnou otázkou včasnosti podané žaloby. Podle § 24 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), ve znění účinném od 1. 7. 2009 *„Prokáže-li adresát, že si pro dočasnou nepřítomnost nebo z jiného vážného důvodu nemohl bez svého zavinění uloženou písemnost ve stanovené lhůtě vyzvednout, může za podmínek ustanovení § 41 požádat o určení neplatnosti doručení nebo okamžiku, kdy byla písemnost doručena.“*

Nejvyšší správní soud se již ve své judikatuře dříve dotkl otázky aplikace tohoto ustanovení správního řádu ve vztahu k posuzování včasnosti žaloby proti správnímu

rozhodnutí podle § 72 s. ř. s. V rozsudku ze dne 3. 6. 2010, č. j. 9 As 64/2009 – 44, který se týkal úpravy obsažené v § 24 odst. 2 správního řádu před novelizací účinnou od 1. 7. 2009, zdejší soud uvedl, že správní orgán nemůže rozhodovat postupem podle ust. § 41 správního řádu o prominutí lhůty k podání správní žaloby, když ust. § 72 odst. 4 s. ř. s. stanoví, že zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout. Z tohoto rozhodnutí vyplývá, že komplikacím se dalo čelit pouze změnou adresy doručování u správního orgánu nebo žádostí o přesílání pošty u provozovatele poštovních služeb. Dále v citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud konstatoval, že řešení této bezvýhodné situace přinesla až novelizace § 24 odst. 2 správního řádu účinná od 1. 7. 2009, podle níž je možné v uvedené situaci požádat správní orgán o určení neplatnosti doručení nebo okamžiku, kdy byla písemnost doručena, přičemž takové rozhodnutí správního orgánu by posléze ovlivnilo počátek běhu lhůty pro podání žaloby. Také v rozsudku ze dne 16. 1. 2013, č. j. 3 As 82/2012 – 27, Nejvyšší správní soud konstatoval následující: *„Nejvyšší správní soud předně uvádí, že správní řád nepodmiňuje fikci doručení upravenou v § 24 odst. 1 správního řádu tím, aby se adresát v průběhu uložení lhůty zdržoval v místě doručení. Prokáže-li však adresát, že si pro dočasnou nepřítomnost nebo z jiného vážného důvodu nemohl bez svého zavinění uloženou písemnost ve stanovené lhůtě vyzvednout, může podle ustanovení § 24 odst. 2 správního řádu požádat o určení neplatnosti doručení nebo okamžiku, kdy byla písemnost doručena. Platnost a okamžik doručení správního rozhodnutí pak posuzuje správní soud ve vztahu k otázce, zda byla žaloba podána ve lhůtě stanovené v § 72 odst. 1 s. ř. s.“*

Podle názoru Nejvyššího správního soudu z přdestřené judikatury jasně vyplývá, že případné rozhodnutí o určení neplatnosti doručení nebo okamžiku, kdy byla písemnost doručena podle ust. § 24 odst. 2 správního řádu ve znění účinném od 1. 7. 2009, je relevantní pro posouzení dodržení lhůty pro podání správní žaloby podle § 72 s. ř. s.

Zbývá však ještě vyřešit otázku, kterým okamžikem je doručeno rozhodnutí správního orgánu poté, co bylo rozhodnuto podle § 24 odst. 2 správního řádu o neplatnosti doručení. V tomto ohledu se Nejvyšší správní soud ztotožnil se závěry odborné literatury (Vedral, J. Správní řád komentář. II. aktualizované a rozšířené vydání, str. 297), ze které vyplývá, že po rozhodnutí o neplatnosti doručení podle § 24 odst. 2 správního řádu je třeba písemnost doručit znova, tentokrát řádně, protože právní úprava ust. § 24 odst. 2 správního řádu okamžik doručení po vyslovení neplatnosti předchozího doručení výslovně neupravuje.

V projednávané věci bylo nejprve rozhodnuto o neplatnosti doručení rozhodnutí žalovaného napadeného žalobou a poté podle protokolu ze dne 29. 2. 2012 si stěžovatelka převzala žalobou napadené rozhodnutí osobně dne 29. 2. 2012. Za den doručení rozhodnutí napadeného žalobou je tedy třeba považovat den 29. 2. 2012. Dvoutříměsíční lhůta pro podání žaloby stěžovatelce uplynula dnem 30. 4. 2012 (srov. ust. § 40 s. ř. s.). Jestliže žaloba stěžovatelky byla podle obsahu soudního spisu doručena Městskému soudu v Praze dne 27. 4. 2012, je nepochybné, že stěžovatelka podala žalobu včas.

Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že v projednávané věci byl dán kasační důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., neboť krajský soud neposoudil včasnost stěžovatelčiny žaloby správně v souladu se zákonem. Kasační stížnost je proto důvodná a

pokračování

Nejvyšší správní soud tak rozhodl podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. o zrušení kasační stížnosti napadeného usnesení krajského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

V dalším řízení rozhodne krajský soud také o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. ledna 2014

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu